

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

І Н С Т Р У К Ц І Я

№ 61

**з охорони праці машиніста із прання
та ремонту спецодягу (білизни)**

м. Суми

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

наказ ректора
від 17 вересня 2020 р.
№ 0748-І

І Н С Т Р У К Ц І Я № 61

***З ОХОРОНИ ПРАЦІ МАШИНІСТА ІЗ ПРАННЯ ТА РЕМОНТУ
СПЕЦОДЯГУ (БІЛИЗНИ)***

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Інструкція з охорони праці для машиніста із прання та ремонту спецодягу (білизни) є інструкцією за професією і встановлює вимоги безпечної праці машиніста із прання та ремонту спецодягу (білизни) відділу готельного обслуговування СумДУ.

1.2. До роботи машиністами з прання та ремонту спецодягу (білизни) відділу готельного обслуговування допускаються працівники не молодше 18 років, які пройшли вступний та первинний інструктажі з питань охорони праці та пожежної безпеки, а також навчання безпечним методам ведення робіт на такому обладнанні. Перед початком виконання робіт, пов'язаних з експлуатацією електрообладнання, працівник повинен пройти інструктаж для отримання І групи з електробезпеки.

1.3. Працівники повинні один раз на 6 місяці проходити повторні інструктажі з питань охорони праці, а при виконанні разових робіт, безпосередньо не пов'язаних із посадовими обов'язками або обов'язками за спеціальністю, – цільовий інструктаж відповідно до характеру виконуваної роботи.

1.4. Один раз на рік працівники повинні проходити перевірку знань відповідних нормативних актів з охорони праці та пожежної безпеки. Робочим місцем машиніста є пральня гуртожитку-готелю СумДУ.

1.5. Керівник відділу готельного обслуговування чи особа, що виконує його обов'язки, проводить з працівником співбесіду, знайомить з Правилами внутрішнього трудового розпорядку навчального закладу, робочим місцем та обладнанням, умовами праці, пільгами і компенсаціями за роботу в шкідливих та небезпечних умовах, Державними санітарними правилами і нормами, робочими інструкціями.

1.6. Перед допуском до роботи керівник відділу готельного обслуговування чи особа, що виконує його обов'язки, проводить з працівником первинний інструктаж з охорони праці, ознайомлює з умовами праці та проводить стажування на протязі не менше 2 робочих змін.

1.7. Кожен працівник під час виконання своїх трудових обов'язків повинен:

- виконувати тільки ту роботу, яка передбачена посадовими чи робочими інструкціями або доручена йому керівником;
- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку;
- знати будову та принцип роботи обладнання, що експлуатується;

- дбати про особисту безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я оточуючих людей в процесі виконання будь-яких робіт чи під час перебування на території університету;
 - знати і виконувати вимоги правил пожежної безпеки, знати місця знаходження первинних засобів пожежогасіння та уміти ними користуватися;
 - знати і виконувати вимоги нормативно-правових актів з охорони праці, вимоги санітарно-гігієнічних норм і правил, вміти надавати домедичну допомогу;
 - користуватися передбаченими засобами колективного та індивідуального захисту.
- 1.8. Палити та приймати їжу дозволяється тільки у спеціально відведених для цього місцях.
- 1.9. Режим роботи машиніста з прання та ремонту спецодягу (білизни) встановлює керівник відділу готельного обслуговування .
- 1.10. Машиніст з прання та ремонту спецодягу (білизни) виконує такі основні функції:
- приймає для прання та пере на машинах білизну, спецодяг, рушники тощо;
 - сушить білизну, спецодяг, рушники у сушильних барабанах або у природних умовах, прасує на пресах або вручну;
 - виконує інші види робіт, передбачені робочою інструкцією.
- 1.11. Основними шкідливими та небезпечними виробничими факторами, які за певних обставин можуть призвести до травматизму чи професійних захворювань, є такі:
- підвищена напруга електричної мережі;
 - підвищений рівень шуму;
 - підвищена температура та вологість повітря робочої зони;
 - токсична та подразнююча дія мийних засобів на органи дихання, шкіру;
 - термічні та/або хімічні опіки;
 - шкідливі хімічні речовини, які входять до складу дезрозчинів.
- 1.12. Машиніст з прання та ремонту спецодягу (білизни) забезпечується спецодягом відповідного розміру та іншими засобами індивідуального захисту, перелік яких встановлено колективним договором, із встановленням строку використання.
- 1.13. При виявленні несправності обладнання, устаткування, пристроїв, інші небезпечні прояви та нещасні випадки, які трапилися у відділі готельного обслуговування, працівники повинні повідомити керівника.
- 1.14. За порушення вимог, викладених у цій Інструкції, машиніст з прання та ремонту спецодягу (білизни) несе адміністративну, дисциплінарну та карну відповідальність відповідно до діючого законодавства.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 2.1. Правильно одягати спеціальний одяг, який зберігається у спеціально відведеному місці.
- 2.2. Привести у порядок робоче місце, не захаращувати проходи, перевірити стан підлоги (наявність предметів, пошкоджень) та освітлення.
- 2.3. Впевнитися у справності всіх пристроїв, наявності необхідних інструментів та інвентарю та засобів індивідуального захисту; при цьому перевірити:
- міцність кріплення деталей (електропроводи, механічні пристрої);
 - наявність та справність огорож на всіх механізмах;
 - наявність заземлення електрообладнання.
- 2.4. Перевірити наявність діелектричного килимка і підніжної решітки, встановленої на рівні, який забезпечує легке та безперешкодне завантаження білизни.
- 2.5. Перевірити справність електричних прасок, наявність ізоляційних настилів чи підставок (для підлоги).
- 2.6. У приміщенні для пральних машин обов'язково використовувати необхідні засоби індивідуального захисту (калоші або гумові чоботи, гумові рукавички).

- 2.7. Пересвідчитися у достатній освітленості робочої зони. Відрегулювати освітлення так, щоб робоча зона була достатньо освітлена, а світло не сліпило очі.
- 2.8. Якщо виявлено порушення, які унеможливають безпечно виконання машиністом робіт, проінформувати про ці порушення безпосередньо керівника. Не ставати до роботи до усунення порушень.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 3.1. Не вмикати і не вимикати будь-яке обладнання, яке не відповідає вимогам виконуваної роботи.
- 3.2. Перевірити відсутність сторонніх речей у барабані пральної машини.
- 3.3. Близну треба завантажувати у порожній барабан. Завантаження білизни у барабан, заповнений водою, заборонено.
- 3.4. Під час завантаження білизни треба дотримувати вимог безпеки згідно з Інструкцією заводу-виробника.
- 3.5. Для завантаження білизни треба дотримуватися таких вимог:
- електродвигун повинен бути вимкнений;
 - барабан має бути на стопорі;
 - кришка повинна бути закріплена у відкритому положенні.
- При недотриманні будь-якої з цих вимог завантаження білизни заборонено.
- 3.6. Завантажувати білизну в барабан і заливати розчином мийних засобів, контролюючи його рівень.
- 3.7. Після завантаження білизни та до пуску машини треба дотримуватися таких вимог:
- кришки повинні бути закриті, засуви закріплені;
 - внутрішній барабан має бути знятий зі стопора.
- Без виконання вказаних вимог пуск машини заборонено.
- 3.8. Після завантаження білизни і під час роботи машини стежити за справністю електрообладнання пральних машин, пускової апаратури, огорож тощо. виконувати вимоги безпеки згідно з Інструкцією заводу-виробника:
- пральна машина повинна бути встановлена на рівні, який забезпечує легке та безперешкодне завантаження та вивантаження білизни;
 - пральна машина при кожному пускові не повинна вібрувати;
 - внутрішній барабан машини повинен мати стопор для фіксації його положення та запобігання самовільного обертання;
 - стопор внутрішнього барабана машини повинен бути забезпечений автоблокуванням, який запобігає пуску машини при закріпленому барабані;
 - дверцята повинні мати надійні засуви, які запобігають самовільному відкриттю їх під час роботи;
 - пральна машина повинна працювати спокійно та ритмічно, без стуку та ривків при реверсному обертанні барабана. У разі появи незвичного стуку, ривків, надмірного нагрівання електродвигуна чи редуктора пральну машину потрібно негайно зупинити.
- 3.9. Для вивантаження білизни із пральної машини необхідно дотримуватися таких вимог:
- машина повинна бути зупинена;
 - кришка повинна бути відкрита та закріплена;
 - за допомогою штурвалу або ручки внутрішній барабан має бути підведений та поставлений на стопор.
- 3.9.1. При цьому забороняється:
- зупиняти машину відкриванням кришки зовнішнього барабана;
 - доводити внутрішній барабан до потрібного положення, натискаючи на контакт блокування;
 - проводити вивантаження білизни без встановлення внутрішнього барабана на стопор:

- перед вийманням білизна завантаження бути охолоджена.

3.9.2. Без зупинки машини забороняється:

- знімати та одягати привідні паски;
- проводити змащування та чищення машини;
- проводити огляд, регулювання чи наладку машини;
- проводити ремонт огорожі.

3.10. Не допускати витікання з пральної машини мильної емульсії, стежити, щоб підлога була сухою.

3.11. Переносити окріп та інші гарячі рідини дозволяється тільки в закритому та справному посуді.

3.12. Для виймання білизни з пральної машини користуватися лише справними дерев'яними щипцями.

3.13. Під час роботи на центрифuzі дотримувати вимог безпеки згідно з інструкцією заводу-виробника:

3.13.1. Конфігурація та висота фундаменту для центрифуги повинні забезпечувати установку машини на рівні, який дозволяє легке та безперешкодне завантаження та вивантаження білизни.

3.13.2. Кришка центрифуги повинна мати блокування, яка не дозволить відкривати її під час роботи центрифуги.

3.13.3. До початку роботи треба впевнитися в повній справності центрифуги. робота на несправній центрифuzі заборонена.

3.14. При завантаженні центрифуги білизною треба дотримуватися таких вимог:

- білизну потрібно викладати у барабан центрифуги рівномірними шарами по всій окружності;
- завантаження треба проводити до рівня верхньої частини барабана;
- білизна має бути прикрита щільною тканиною, кінці якої мають бути підбиті під борт барабана;
- після завантаження білизни кришка центрифуги повинна бути закрита.

3.15. Після запуску центрифуги обертання корзини повинно пришвидшуватися поступово та ритмічно, з рівномірним розгойдуванням.

3.16. Якщо внаслідок нерівномірного завантаження виникає надмірне розгойдування, центрифугу терміново зупинити, а білизну перекласти.

3.17. Призупиняти чи уповільнювати обертання центрифуги руками або за допомогою будь-якого предмета заборонено.

3.18. Вивантаження білизни проводять лише після повної зупинки центрифуги.

3.19. Під час експлуатації центрифуги забороняється:

- відкривати кришку під час роботи;
- проводити віджимання білизни при відкритій кришці;
- добавляти білизну в центрифугу під час її роботи;
- перевіряти обертання завантаження «на мітку»;
- знімати та одягати ремені під час роботи центрифуги.

3.20. Під час роботи з прасками ставити їх необхідно тільки на термостійкі підставки.

3.21. Біля прасувального столу повинна знаходитися дерев'яна підставка. Під час роботи з праскою працівник повинен стояти на підставці.

3.22. Ручки прасок повинні бути виконані з ізоляційного матеріалу та мати на кінцях потовщення, яке попереджає зісковзування руки працівника до металевої основи праски.

3.23. Залишати без нагляду ввімкнені електропраски, а також користуватися несправною праскою забороняється.

3.24. Стежити, щоб електропровід був непошкоджений і не торкався до електричної праски під час роботи.

- 3.25. Забороняється самовільний ремонт прасок та електропроводу. до рубильника чи вимикача, електропривода та інших струмопровідних частин і не виконувати прибирання обладнання під час його роботи.
- 3.26. Бути обережними та уважним, прибираючи приміщення біля електрообладнання. стежити, щоб воно не було під напругою, при виявленні несправності електрообладнання негайно повідомити керівника готелю.
- 3.27. Під час прибирання приміщення користуватися щіткою, совком, ганчіркою, а не прибирати сміття безпосередньо руками.
- 3.28. Проводити прибирання приміщення та приладів необхідно з використанням мийних засобів (мила, кальцинованої соди та інших мийних засобів). для миття підлоги користуватися теплою водою, остерігатися скалок.
- 3.29. Не вмикати прилади, де є вказівка «не вмикати».
- 3.30. У період епідемії здійснювати дезінфекцію, вживати загальні санітарні заходи відповідно до вказівок медпрацівника.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1. Вимкнути пральну машину, випустити мийний розчин через зливний клапан.
- 4.2. Вимкнути електродвигун центрифуги.
- 4.3. Спорожнити барабан центрифуги від білизни, пошкоджену білизну відокремити і передати каштеляну.
- 4.4. Вимити і просушити пральну машину, центрифугу.
- 4.5. Вимкнути праски і перевірити, чи стоять вони на підставках.
- 4.6. Привести в порядок робоче місце, вимкнути все електрообладнання з електромережі, зібрати необхідний матеріал, інвентар та перенести для зберігання у спеціально відведені місця.
- 4.7. Зняти спецодяг, вимити руки й обличчя.
- 4.8. Про всі недоліки та несправності, виявлені під час роботи, працівник повинен зробити відповідні записи у журналі технічного обслуговування та повідомити адміністрацію.
- 4.9. Після закінчення роботи вимкнути освітлення.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

- 5.1 У разі виникнення будь-якої аварійної ситуації працівник повинен негайно повідомити відповідні органи і керівника відділу готельного обслуговування.
- 5.2. При появі стороннього шуму, запаху, гару. необхідно негайно зупинити роботу обладнання.
- 5.3. При непередбаченому відключенню електроенергії терміново вимкнути все електрообладнання, яке знаходиться в роботі, підключення його здійснювати лише після вмикання напруги електромережі, яке відповідає нормі.
- 5.4. При аварії чи самовільній зупинці обладнання треба негайно зупинити привід.
- 5.5. Робота обладнання не повинна бути розпочата та зупинена при:
- несправності (відсутності) передбачених контрольно-вимірювальних пристроїв та засобів автоматики.
 - несправності запобіжних блокувальних пристроїв.
 - несправності чи відсутності захисного заземлення.
 - несправності чи неповній кількості кріпильних деталей барабанів, кришок.
 - раптова поява на корпусі обладнання відчутного електричного струму.
 - поява протікань у місцях приєднань, прорив трубопроводів,
 - у разі виникнення пожежі.

5.6. На випадок аварії в системі водопостачання чи каналізації терміново перекрити кран водопостачання, викликати аварійну службу водоканалу і сповістити керівника відділу готельного обслуговування.

5.7. При пожежі приступити до її ліквідації, якщо погасити пожежу своїми силами неможливо, викликати пожежну команду.

5.8. У разі настання нещасного випадку:

- негайно звільнити потерпілого від дії вражаючого фактору;
- перенести його в безпечне місце;
- визначити стан потерпілого, при необхідності надати йому домедичну допомогу, а у тяжких випадках викликати екстрену медичну допомогу.

5.9. При ліквідації аварійної ситуації виконувати вказівки керівника робіт.

Склав:

Провідний фахівець відділу охорони праці та пожежної безпеки

Н.В. Шаповаленко

Узгоджено:

Начальник відділу охорони праці та пожежної безпеки

К.О. Каріх

В.о. начальника юридичного відділу

Н.Ю. Заїка

Голова комісії профкому з питань охорони праці

М.М. Олада